

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 70/2018-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., Južné nábrežie 13, Košice-Vyšné Opátske, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, Štefánikova 988/40, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 858/2014-163 z 28. januára 2016, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 858/2014-163 z 28. januára 2016 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 858/2014-163 z 28. januára 2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Obchodnej spoločnosti Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktorú j e j e j Krajský súd v Košiciach p o v i n n ý uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 70/2018-12 z 1. februára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., Južné nábrežie 13, Košice-Vyšné Opátske (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 858/2014-163 z 28. januára 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 19 C 962/2002 domáhala voči odporcovi obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“, spolu aj ako „účastníci konania“), ktorého obchodné meno je v súčasnosti [REDAKOVANÉ], zaplatenia sumy 104 843 Sk.

Na základe čiastočného späťvzatia návrhu okresný súd uznesením č. k. 19 C 962/2002-88 konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 332 Sk zastavil a nárok sťažovateľky na zaplatenie sumy 104 511 Sk s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 19 C 131/2008 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka sa uplatnenej sumy voči odporcovi domáhala z titulu zaplatenia dlžného nájomného a úhrady za vyúčtovanie služieb spojených s užívaním nebytových priestorov v objekte [REDACTED] v [REDACTED], a to na základe zmluvného vzťahu, ktorý bol medzi nimi založený zmluvou o nájme nebytových priestorov č. 11106000747/98 z 1. februára 1998 a následne zmluvou o nájme nebytových priestorov č. 11106000979/98 z 1. októbra 1998. Dlžné nájomné požadovala sťažovateľka za obdobie apríl 1998, máj 1998 až október 1998 a jún až júl 2001. Zároveň sa domáhala zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 0,05 % mesačného nájomného za každý deň omeškania so zaplatením nájomného.

Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 131/2008-24 z 12. júna 2008 návrh zamietol.

Na základe odvolania podaného sťažovateľkou krajský súd tento rozsudok uznesením sp. zn. 3 Co 351/2009 z 30. júna 2010 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd následne rozsudkom č. k. 19 C 131/2008-137 z 15. júla 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) žalobu opätovne zamietol s odôvodnením, že „nárok navrhovateľa je v prevažnej časti premlčaný a vo zvyšnej časti nedôvodný“. Sťažovateľka uvádza, že vzniknutý záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania, ako aj inštitút premlčania posudzoval okresný súd podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Proti tomuto rozsudku sťažovateľka opätovne podala odvolanie. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu z 15. júla 2014.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd bez ústavne konformného zdôvodnenia, bez vysporiadania sa s jej námietkami celý záväzkový vzťah medzi sťažovateľkou

a odporcom posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, čo sťažovateľka považuje za krajne arbitrárne a za nesprávne právne posúdenie veci.

Rozsudok krajského súdu je podľa jej názoru nedostatočne odôvodnený, keďže krajský súd sa nezaoberal všetkými, ale najmä pre vec podstatnými námietkami ňou uvádzanými v odvolaní, ani sa s nimi ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal. Týmto postupom krajský súd porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo navrhovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co/858/2014-163 zo dňa 28. 1. 2016 porušené.

Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co/858/2014-163 zo dňa 28. 1. 2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 478,72 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Kucharčíka, advokáta, Štefánikova 40, Košice v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Krajský súd sa k prijatej sťažnosti sťažovateľky vyjadril prípisom sp. zn. 1 SprV 452/2018 z 24. apríla 2018, v ktorom predseda krajského súdu poukázal na to, že:

«... Na podporu svojich záverov o nutnosti aplikovať Občiansky zákonník na celý zmluvný vzťah účastníkov, vrátane premlčania, odvolací súd odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/118/2008 z 26. 02. 2009, ktorý vzhľadom na pripustenie dovolania Krajským súdom v Trenčíne na otázku, či pri náhrade škody vyplývajúcej z nájomného vzťahu medzi podnikateľmi sa posudzuje premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, sa stotožnil so správnym právnym záverom odvolacieho súdu, že právny vzťah založený zmluvou o nájme nebytových priestorov, ktorá bola uzavretá platne, sa riadi režimom Občianskeho zákonníka, vrátane premlčania.

Podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. 01. 2003 (teda aj v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu založeného nájomnou zmluvou), zmluvy medzi osobami uvedenými v ods. 1, 2 neupravené Obchodným zákonníkom, ktoré sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, sa spravujú iba ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Do účinnosti novely zákona č. 530/2003 Z. z. sa tieto právne vzťahy považovali za tzv. absolútne neobchodné vzťahy. Právna úprava podľa tohto výkladu pripúšťala na tieto vzťahy aplikovať iba Občiansky zákonník, a to aj vtedy, keď takúto zmluvu uzavreli osoby uvedené v ods. 1, 2 podnikatelia navzájom. V týchto prípadoch bol režim Obchodného zákonníka vylúčený, a preto sa považovali za absolútne neobchodné záväzkové vzťahy, prípadne absolútne občianskoprávne vzťahy, alebo tzv. absolútne neobchody upravené v Občianskom zákonníku. Novela Obchodného zákonníka vykonaná zákonom č. 530/2003 Z. z. s účinnosťou od 01. 02. 2004 stanovila, že zmluvy medzi osobami uvedenými v ods. 1, 2, ktoré nie sú upravené v hlave II. tejto časti zákona a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom. V súčasnosti pôvodné ust. § 261 ods. 6 je upravené v ods. 9.

Pokiaľ odvolací súd v rozhodnutí o odvolaní odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/118/2008 z 26. 02. 2009, občianskoprávne senáty Najvyššieho súdu SR vychádzali z interpretácie rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. 10. 2005 sp. zn. 3 Obdo/5/2006 a jeho právnej vety „obchodné záväzkové vzťahy v rámci zmluvných typov upravených iba v Občianskom zákonníku vrátane premlčania sa spravujú Občianskym zákonníkom“.

Krajský súd zároveň poukazuje na to, že ako rozhodnutie občianskoprávneho senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/118/2008 z 26. 02. 2009, s dôvodmi ktorého v otázke posudzovania premlčania podľa Občianskeho zákonníka sa stotožnil Krajský súd v Košiciach, tak i Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3 Obdo/5/2005 z 27. 10. 2005, riešili právny vzťah vzniknutý pred účinnosťou novely vykonanej zákonom č. 530/2003 Z. z. Úprava právneho vzťahu založeného zmluvami o nájme nebytových priestorov je ako celok obsiahnutá v predpisoch občianskeho práva v širšom slova zmysle, t. j. v Občianskom zákonníku a v zákone č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov.

Pokiaľ odvolací súd celý záväzkový vzťah medzi žalobcom (sťažovateľkou) a žalovaným posudzoval podľa ustanovení zákona č. 116/1990 Zb. a Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z judikatúry Najvyššieho súdu SR k výkladu ust. § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. 01. 2003, na ktorú výslovne odkázal, rozhodol v súlade s (vtedy) aktuálnou súdnou praxou, nemožno preto považovať rozhodnutie krajského súdu za krajne arbitrárne a rozsudok za nedostatočne odôvodnený.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľky považujeme na neopodstatnenú.»

Sťažovateľka v prípise z 24. mája 2018 k vyjadreniu krajského súdu uviedla: „K vyjadreniu Krajského súdu v Košiciach č. 1 SprV/452/2018 uvádzam, že sa s ním absolútne nestotožňujem, a zotrvávam na skutočnostiach, ktoré som uviedol v ústavnej sťažnosti. Krajský súd v Košiciach sa v odôvodnení rozhodnutia námietkami sťažovateľa nezaoberal, nepodal mu na ne náležité vysvetlenie a rozhodnutie obmedzil len na povrchné konštatovanie. Ak Krajský súd v Košiciach poukazuje až teraz zdôvodniac vtedy aktuálnu súdnu prax Najvyššieho súdu SR k výkladu ustanovenia § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka (bez toho, aby tento odkaz takto precízne aj v rozhodnutí odôvodnil, ako teraz vo vyjadrení k úst. sťažnosti), pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody, tak sťažovateľ poukazuje tiež na vtedy aktuálnu súdnu prax – rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 8. 11. 2008 sp. zn. 1 Cob 286/2001, kde sa riešilo práve nezaplatenie nájomného z titulu zmluvy o nájme nebytových priestorov, splatného do účinnosti novely Obchodného zákonníka k 31. 1. 2004. Odvolací súd sa však v rozhodnutí nezaoberal ani ďalšími podstatnými námietkami sťažovateľa tak, ako to uviedol v ústavnej sťažnosti.“

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu krajského súdu, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich argumentáciou dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práv sťažovateľky podľa označeného článku ústavy a dohovoru, poukazujúc aj na povahu predmetu posúdenia, ktorá

je určená povahou v sťažnosti namietaného porušenia označených práv (m. m. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03), a preto ďalej konal bez nariadenia ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prvej vety každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012)].

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej,

ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotnými rozhodnutiami došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy právneho poriadku Slovenskej republiky. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (II. ÚS 249/2011).

Výklad a aplikácia práva všeobecnými súdmi musí byť v súlade s účelom práva na spravodlivé súdne konanie (a jemu zodpovedajúcemu právu na súdnu ochranu), ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, vyjadrenia predsedu krajského súdu a spisovej dokumentácie ústavný súd uvádza:

Podľa sťažovateľky krajský súd porušil jej základné práva, keď bez ústavne konformného zdôvodnenia, bez vysporiadania sa s jej námietkami celý záväzkový vzťah medzi ňou a odporcom posudzoval podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), čo sťažovateľka považuje za krajne arbitrárne a za nesprávne právne posúdenie veci, pričom napáda skutočnosť, že krajský súd jej v napadnutom rozsudku „*nepodal náležité vysvetlenie a svoje rozhodnutie obmedzil len na prosté konštatovanie*“, ktoré v sťažnosti bližšie cituje. Zároveň je potrebné uviesť, že sťažovateľka v sťažnosti nič iné vo vzťahu k napadnutému rozsudku nenamieta.

Podľa § 720 Občianskeho zákonníka nájom a podnájom nebytových priestorov upravuje osobitný zákon.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nájme nebytových priestorov“) prenajímateľ môže nebytový priestor prenechať na užívanie inému zmluvou o nájme.

Podľa § 1 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) upravuje tento zákon postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom do 31. januára 2004 upravuje tretia časť zákona záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi,

ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

Podľa § 261 ods. 6 prvej vety Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom do 31. januára 2004 zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, sa spravujú iba ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Ústavný súd konštatuje, že § 261 Obchodného zákonníka obsahuje „úvodnú normu“ z úpravy záväzkov v Obchodnom zákonníku. Vymedzuje hranicu medzi záväzkami, ktorých režim je podriadený iba Občianskemu zákonníku, a záväzkami, ktoré spadajú pod režim obchodnoprávny.

Ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka je kogentné. Obsahuje kritéria pre určenie, kedy sa záväzkové vzťahy spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Pokiaľ záväzkový vzťah nevyhovuje týmto kritériám, vzťahuje sa naň úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku. Pôsobnosť Obchodného zákonníka vymedzená v odseku 1 je daná jednak charakterom subjektov, ktoré do záväzkového vzťahu vstupujú – musí ísť o podnikateľov (§ 2 odsek 2 Obchodného zákonníka), a to na oboch stranách, a súčasne právna úprava vyžaduje súvis s ich podnikateľskou činnosťou.

Pre určenie povahy záväzku je rozhodujúci čas jeho vzniku. V zmysle § 261 ods. 5 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom do 31. januára 2004 je vznik relatívnych obchodných záväzkov viazaný na splnenie požiadavky, týkajúcej sa povahy účastníkov v čase vzniku záväzku.

Ústavný súd konštatuje, že § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom do 31. januára 2004 spôsobil v teórii i praxi viaceré výkladové problémy

a názory na jeho výklad neboli jednotné. Jeden z možných výkladov predmetného ustanovenia sa prikláňal k názoru, že na vzťahy založené typom zmluvy neupraveným v Obchodnom zákonníku, ale upraveným v Občianskom zákonníku, je nutné aplikovať Občiansky zákonník v celom rozsahu, a teda bude použitá právna úprava Občianskeho zákonníka nielen pre daný zmluvný typ, ale aj pre všeobecné otázky týkajúce sa záväzku. Tým sa časť obchodných vzťahov bez akéhokoľvek opodstatnenia kvalifikovala na vzťahy občianskoprávne.

Ďalší výklad predmetného ustanovenia sa prikláňal k názoru, že Občiansky zákonník má byť aplikovaný iba v rozsahu ustanovení upravujúcich v Občianskom zákonníku príslušný zmluvný typ, pričom všeobecné otázky záväzkov sa majú riadiť Obchodným zákonníkom. Takýto výklad rešpektoval povahu príslušných záväzkových vzťahov ako vzťahov obchodných a bol aj plne v súlade so subsidiárnym vzťahom Občianskeho zákonníka k Obchodnému zákonníku vyjadreným v § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka.

K prvému výkladu sa prikláňa aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 118/2008 z 26. februára 2009, na ktoré odkazuje krajský súd vo svojom vyjadrení k podanej sťažnosti. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení tak, poukazujúc na uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu, dôvodí, že pokiaľ krajský súd riešil právny vzťah vzniknutý pred účinnosťou novely Obchodného zákonníka vykonanej zákonom č. 530/2003 Z. z. a posúdil celý záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení zákona o nájme nebytových priestorov a Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31. januára 2004, rozhodol v súlade s vtedy aktuálnou súdnou praxou, a preto nemožno považovať rozhodnutie krajského súdu za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

Pri hodnotení napadnutého rozsudku ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania

rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Okresný súd v relevantnej časti týkajúcej sa posúdenia premlčania uplatneného nároku uviedol: *„Z uvedeného dôvodu súd sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania podľa ust. § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.*

Podľa § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú predmetom občianskoprávných vzťahov veci, a pokiaľ to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty. Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť tiež byty alebo nebytové priestory (§ 118 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa ustálenej súdnej praxe nájomné vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o nájme nebytových priestorov sa výlučne riadne ust. z. č. 116/1990 Zb., tak ako na tento zákon odkazuje ust. § 720 OZ. Tento zákon má ako špeciálna právna norma prednosť pred OZ. V prípade, ak zákonom nie je upravená určitá otázka je potrebné postupovať podľa všeobecných ustanovení OZ (viď Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júla 1997, sp. zn. Cdo 3/1997).

Z uvedeného dôvodu premlčacia doba sa počíta podľa všeobecných ust. OZ a podľa ust. § 101 je trojročná.“

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uviedol: *„Žalobca sa mylne domnieva, že súd mal aplikovať s odkazom na ust. § 261 Obchodného zákonníka v otázke premlčania uplatneného nároku Obchodný zákonník.*

Súd prvého stupňa správne uviedol, že právny vzťah účastníkov založený zmluvami o nájme nebytových priestorov sa riadi režimom Občianskeho zákonníka a správne posudzoval vzhľadom na vznesenú námietku premlčania aj premlčaciu dobu podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Zmluva o nájme nebytových priestorov č. 11106000747/98, ako aj zmluva o nájme nebytových priestorov č. 11106000979/98 bola medzi účastníkmi uzatvorená podľa § 720 Občianskeho zákonníka a § 3 zákona č. 116/1990 Zb.

Súd prvého stupňa preto správne uviedol, že právny vzťah účastníkov založený zmluvami o nájme nebytových priestorov sa riadi režimom Občianskeho zákonníka a podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 a § 110 Občianskeho zákonníka). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“

Nálezom sp. zn. IV. ÚS 214/04 z 13. decembra 2005, ktorý tvorí stabilizovanú súčasť judikatúry, ústavný súd, posudzujúc otázku spôsobu premlčania plnenia prijatého na základe neplatnej obchodnej zmluvy a otázku aplikácie príslušných ustanovení na začiatok plynutia a dĺžku premlčacej doby vo vzťahu k vráteniu plnenia uskutočneného podľa neplatnej obchodnej zmluvy, uviedol: „Všeobecný súd má pri aplikácii právnej normy vychádzať z racionálnej argumentácie, ktorá vylučuje akúkoľvek ľubovôľu vo výklade, a súčasne zabezpečiť aj účel a zmysel použitej právnej normy so zreteľom na jej miesto v určitom systéme alebo podsystéme právnych noriem...

... Ústavný súd však akceptoval názor najvyššieho súdu uvedený v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého posudzovaný vzťah je obchodnoprávnym vzťahom, pretože dospel k záveru, že takáto kvalifikácia právneho vzťahu sa neprieči jeho charakteru ani účelu posudzovaných právnych noriem a nie je ani prejavom ľubovôle pri výklade použitých právnych noriem vzhľadom na racionálne a podľa ústavného súdu dostatočné odôvodnenie ich použitia.

V nadväznosti na to bola pri rozhodovaní ústavného súdu relevantná skutočnosť, že Obchodný zákonník obsahuje úpravu odlišnú od Občianskeho zákonníka (špeciálnu úpravu) práve v otázke premlčania, pretože premlčacia doba plynie od okamihu, keď došlo k plneniu. Nejde teda o okamih, keď sa oprávnený dozvedel o bezdôvodnom obohatení, obvykle to bude ten istý okamih, ako vznik bezdôvodného obohatenia. Dĺžka lehoty je však v obchodných vzťahoch zásadne odlišná – do úvahy prichádza iba (všeobecná) štvorročná premlčacia doba.

Posudzovanie bezdôvodného obohatenia sa teda bude riadiť Občianskym zákonníkom, ale premlčanie práv z tohto bezdôvodného obohatenia bude podliehať iným pravidlám ako tým, ktoré platia v režime Občianskeho zákonníka.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že všeobecné súdy (krajský súd a najvyšší súd) vo svojej rozhodovacej činnosti uplatnili taký jazykový, gramatický a systematický výklad platnej a účinnej právnej úpravy, ktorý sa týka vzťahu všeobecného a osobitného právneho predpisu, ktorý je v súlade so znením a so zmyslom týchto všeobecných právnych predpisov...“

V náleze sp. zn. II. ÚS 92/06 z 22. marca 2007 ústavný súd vyslovil právny záver, ktorý je aplikovateľný aj na vec sťažovateľky, keď v ňom uviedol: «... Ústavný súd už v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 214/04 vyslovil právny názor, podľa ktorého „... aj keď sa bezdôvodné obohatenie riadi Občianskym zákonníkom, premlčanie práv z neho v obchodných vzťahoch bude podliehať iným pravidlám ako tým, ktoré platia v režime Občianskeho zákonníka“. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol, že si je na jednej strane vedomý toho, že citovaný právny názor sa v označenom konaní týkal len jedného špecifického prípadu bezdôvodného obohatenia, ale zároveň, stotožňujúc a opierajúc sa o vyššie citovanú argumentáciu z vyjadrenia predsedu najvyššieho súdu, konštatoval, že citovaný právny názor vyslovený v konaní sp. zn. IV. ÚS 214/04 je použiteľný aj pre riešenie premlčania iných práv v obchodných vzťahoch, a na tomto základe uzavrel, že v danom prípade postupovali tak krajský súd, ako aj najvyšší súd správne, ak dospeli k záveru, že na dĺžku doby premlčania je v danom prípade potrebné aplikovať všeobecnú, t. j. štvorročnú premlčaciu dobu ustanovenú v § 397 Obchodného zákonníka...»

Ústavný súd dospel k záveru, že aplikácia a výklad citovaných zákonných ustanovení, tak ako ich uskutočnil krajský súd v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu týkajúci sa posúdenia záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania a z toho odvíjajúce sa posúdenie inštitútu premlčania uplatneného nároku, nie je v súlade s ústavnými garanciami čl. 46 ods. 1 ústavy.

Interpretácia, ktorú uprednostňuje v citovanom rozhodnutí najvyšší súd (sp. zn. 2 Cdo 118/2008), skresľuje vzťah Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka pri ich aplikácii na obchodné vzťahy. Text § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka platného a účinného od 1. februára 2004 a súčasné znenie § 261 ods. 9 jednoznačne ustanovuje,

že zmluvy, ktoré ako zmluvné typy upravuje len Občiansky zákonník a aplikujú sa na vzťahy medzi osobami uvedenými v § 261 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a Obchodným zákonníkom. Z uvedeného vyplýva, že z Občianskeho zákonníka sa budú na obchodný vzťah aplikovať len ustanovenia o príslušnom zmluvnom type. Na všetko ostatné, čo priamo zmluvný typ neupravuje, sa budú aplikovať všeobecné ustanovenia Obchodného zákonníka o záväzkových vzťahoch vrátane inštitútu premlčania.

Výkladová nejednotnosť uvedeného ustanovenia bola odstránená novelou Obchodného zákonníka zákonom č. 530/2003 Z. z. Ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka bolo len spresnené pre účely posilnenia právnej istoty, ktorá pri nejednotnosti výkladu ustanovenia § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka spôsobovala mnohé problémy a ako taká bola neudržateľná.

Zo samotnej konštrukcie obchodných záväzkových vzťahov vyplýva, že aj keď sa v obchodných záväzkových vzťahoch použije právna úprava zmluvného typu upravená len v Občianskom zákonníku, neprestáva byť tento vzťah obchodnoprávnym vzťahom.

V uvedenom možno súhlasiť s právnym názorom vyjadreným v odbornej literatúre, podľa ktorého: „Počas pätnásťročnej aplikácie Obchodného zákonníka (odborný článok bol publikovaný v roku 2006, pozn.) sa ukázalo neopodstatneným, aby sa výraz zmluva v texte ustanovenia § 261 ods. 6 chápal rozširujúco, t. j. nielen ako samotná zmluva, ale ako celý vzťah touto zmluvou založený. Takýmto rozširujúcim výkladom sa nielen neodôvodnene a umelo zužuje okruh obchodných záväzkových vzťahov, ale navyše na vzťahy (bez ohľadu na to, ako ich nazveme), ktoré sú fakticky vzťahmi medzi podnikateľmi, aplikujeme právnu úpravu koncipovanú a určenú vzťahom medzi občanmi (napr. náhrada škody, premlčanie). Neadekvátnosť takéhoto riešenia je obzvlášť zrejmä v prípade, ak ide o zmluvný typ upravený len v Občianskom zákonníku (napr. kúpna zmluva, ktorou sa prevádza nehnuteľnosť, darovacia zmluva, zmluva o pôžičke), keď na oboch stranách zmluvného vzťahu vystupujú ako subjekty podnikatelia. Reálne ide nepochybne o obchodný vzťah. Preto je celkom neopodstatnené naň použiť napríklad

právnú úpravu náhrady škody alebo zmluvnej pokuty upravenej v Občianskom zákonníku, ktorá je koncipovaná pre vzťahy medzi občanmi. Oba inštitúty sú zásadne rozdielne koncipované v Občianskom zákonníku a v Obchodnom zákonníku“ (Ovečková, O.: Ešte raz k premlčaniu práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, In: Bulletin Slovenskej advokátskej komory. 12/2006).

V konaní pred okresným súdom a krajským súdom nebolo sporu o tom, že medzi účastníkmi konania vznikol právny vzťah 1. februára 1998, keď žalobca ako prenajímateľ a žalovaný ako nájomca uzavreli zmluvu č. 11106000747/1998 o nájme nebytových priestorov č. 1. 4 (ďalej len „zmluva 1“), a to v objekte na [REDAKOVANÉ], nachádzajúci sa na prízemí, prvom a druhom poschodí v celkovej výmere 324,36 m².

Podľa článku III zmluvy 1 účelom zmluvy bolo prenechanie nebytových priestorov na predajňu a kancelárie.

Účastníci konania uzavreli 29. septembra 1998 zmluvu č. 11106000979/1998 o nájme nebytových priestorov č. 1. 6 (ďalej len „zmluva 2“), a to v objekte na [REDAKOVANÉ], nachádzajúci sa na prízemí a I. poschodí v celkovej výmere 105,9 m² (ďalej spolu aj „zmluvy o nájme nebytových priestorov“).

Podľa článku III zmluvy 2 účelom zmluvy bolo prenechanie nebytových priestorov na predajňu a kancelárie.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I oddielu Sro, vložky č. 22846 je zrejmé, že sťažovateľka je právnym nástupcom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá v čase vzniku záväzkového vzťahu mala v predmete podnikania aj prenajímanie všetkých nebytových priestorov vo zverených budovách.

Možno teda konštatovať, že účastníci uzavreli zmluvy o nájme nebytových priestorov, a to ako podnikatelia, keď pri vzniku ich záväzkového vzťahu bolo s prihliadnutím na okolnosti zrejmé, že sa ich vzťah založený nájomnou zmluvou týka ich

podnikateľskej činnosti. Obchodnoprávna povaha vzťahu medzi účastníkmi konania tak bola zrejmom pri založení tohto vzťahu.

Ústavný súd konštatuje, že v Obchodnom zákonníku existujú tzv. komplexné úpravy právnych inštitútov obsiahnuté v celom rozsahu v Obchodnom zákonníku, keď aplikácia Občianskeho zákonníka je v týchto prípadoch vylúčená, a to preto, že buď v ňom úprava takejto otázky chýba, alebo preto, že odchylná úprava v Obchodnom zákonníku je komplexnou a vychádza z odlišných princípov ako občianskoprávna úprava a je v súlade s logikou veci a jej spravodlivým usporiadaním použiť v tomto prípade na vzťahy obchodnej povahy úpravu obsiahnutú v Obchodnom zákonníku. Komplexná úprava určitého inštitútu v Obchodnom zákonníku je potom nezávislá od úpravy totožného inštitútu v Občianskom zákonníku. Ustanovenia § 391 až § 397 Obchodného zákonníka majú v pomere k § 107 Občianskeho zákonníka povahu *lex specialis*, a nie naopak.

Obsah zmlúv o nájme nebytových priestorov uzavretých medzi účastníkmi konania sa tak nepochybne riadi ustanoveniami zákona o nájme a podnájme nebytových priestorov, ale právne vzťahy vzniknuté na základe týchto zmlúv o nájme nebytových priestorov podliehajú obchodnoprávnej úprave, lebo tieto otázky možno v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka riešiť podľa Obchodného zákonníka. Pojem „otázka“ použitý v § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka je potrebné vykladať ako inštitút, v tomto prípade inštitút premlčania, a úpravu tohto inštitútu v Obchodnom zákonníku je potrebné považovať za ucelenú a od Občianskeho zákonníka nezávislú úpravu.

Ak teda sťažovateľka namieta, že konajúce súdy neposúdili vznesenú námietku premlčania podľa ustanovení Obchodného zákonníka, je potrebné konštatovať, že táto námietka sťažovateľky je dôvodná.

Ústavný súd opakovane judikuje, že právo na spravodlivý proces zahŕňa i povinnosť všeobecných súdov vysporiadať sa so všetkým, čo v priebehu konania vyšlo najavo a čo účastníci konania tvrdia, ak to má vzťah k prejednávanej veci. Pokiaľ všeobecné súdy si túto zákonnú povinnosť nesplnia, a to jednak tým, že sa so zistenými skutočnosťami

alebo tvrdenými námietkami nezaoberajú vôbec, alebo sa s nimi vysporiadajú nedostatočným spôsobom, má to za následok vadu konania premietajúcu sa ako zásah do ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Taký postup nemožno akceptovať, lebo by znamenal otvorenie cesty k potencionalnej ľubovôli v rozhodovaní, a predstavoval by tak porušenie ústavného zákazu výkonu ľubovôle súdmi.

Krajský súd ako súd odvolací sa prirodzene môže v odôvodnení vlastného rozhodnutia stotožniť s tým, ako súd prvého stupňa hodnotil celú vec po skutkovej a právnej stránke, jeho rozhodnutie sa však prostým konštatovaním takého súhlasu nesmie vyčerpať. Súčasne je potrebné, aby naznačil vlastné nosné úvahy, ktoré ho k potvrdeniu preskúmaného rozhodnutia viedli a ktoré rovnako musia dostatočným spôsobom reflektovať na odvolacie argumenty účastníka, k čomu v posudzovanom prípade nedošlo. Odkázať na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia možno len v podrobnostiach, paušálny odkaz na ne bez akejkol'vek vlastnej argumentácie nemožno akceptovať. Taký postup je taktiež porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že rozsudok krajského súdu je rozhodnutím, ktoré nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto rozhodol, že označeným rozhodnutím bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ho v súlade s § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv

a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak to je možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa čl. 127 ods. 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. Subsidiárny charakter poskytovania ochrany ústavným poriadkom viedol ústavný súd iba k derogácii napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorému sa otvára možnosť opätovného meritórneho posúdenia námietok sťažovateľky v jej odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu, pod aspektom dôvodov tohto nálezu a ochrany jej ústavou zaručených základných práv (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Sťažovateľka si z dôvodu právneho zastúpenia advokátom uplatnila aj náhradu trov konania. Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie ústavnej sťažnosti) uskutočnené v roku 2016. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu odmeny advokáta (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za každý úkon právnej služby vykonaný v roku 2016 v sume 143 €, čo za 2 úkony právnej služby predstavuje sumu 286 € a náhradu režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za každý úkon právnej služby vykonaný v roku 2016 v sume 8,58 €, čo za 2 úkony právnej služby predstavuje sumu 17,16 €. Keďže právny zástupca

je platiteľom dane z pridanej hodnoty, odmena za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom bola zvýšená o 20 %, čo predstavuje celkovú sumu 363,79 €.

Keďže sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom stanovisku z 24. mája 2018 k vyjadreniu predsedu krajského súdu neuviedla žiadne nové skutočnosti alebo právne hodnotenia, ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť konečný úsudok ústavného súdu o predmete toho konania, ústavný súd za tento úkon právnej služby sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018